

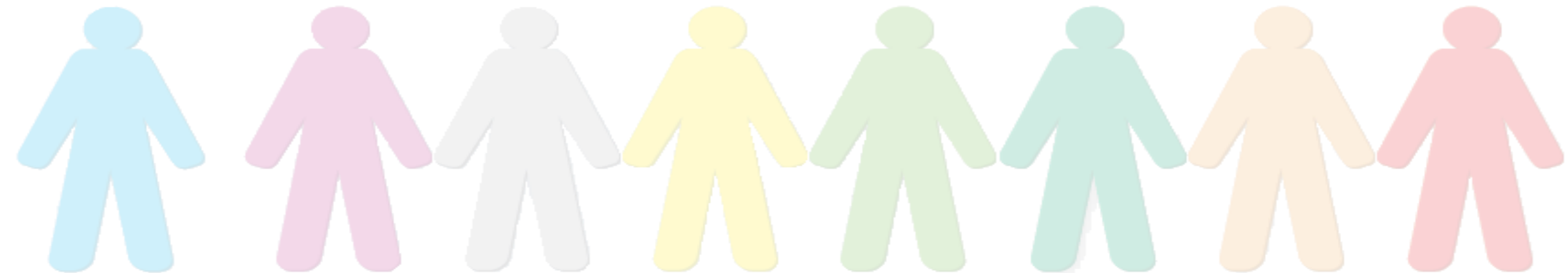
**Fræðslunámskeið KÍ fyrir
trúnaðarmenn.
12. október 2016**

Kjaramál og kjaraumhverfi

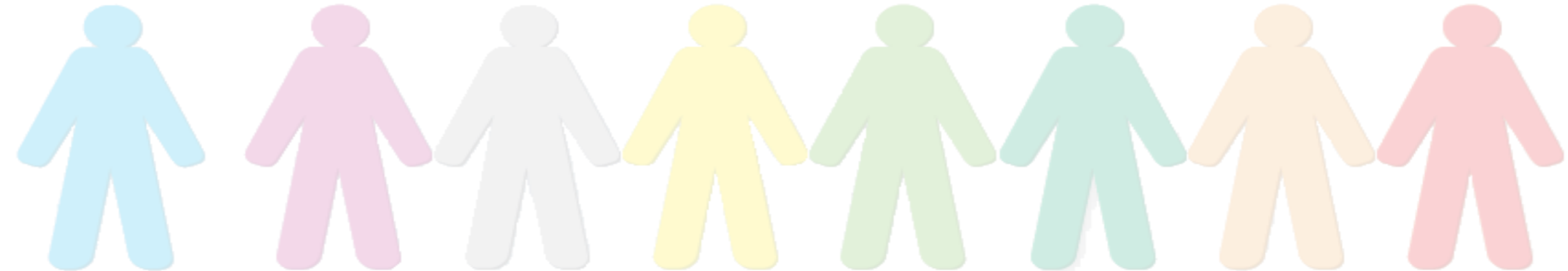
Kjaramál og kjaraumhverfi

Oddur S. Jakobsson, hagfræðingur KÍ

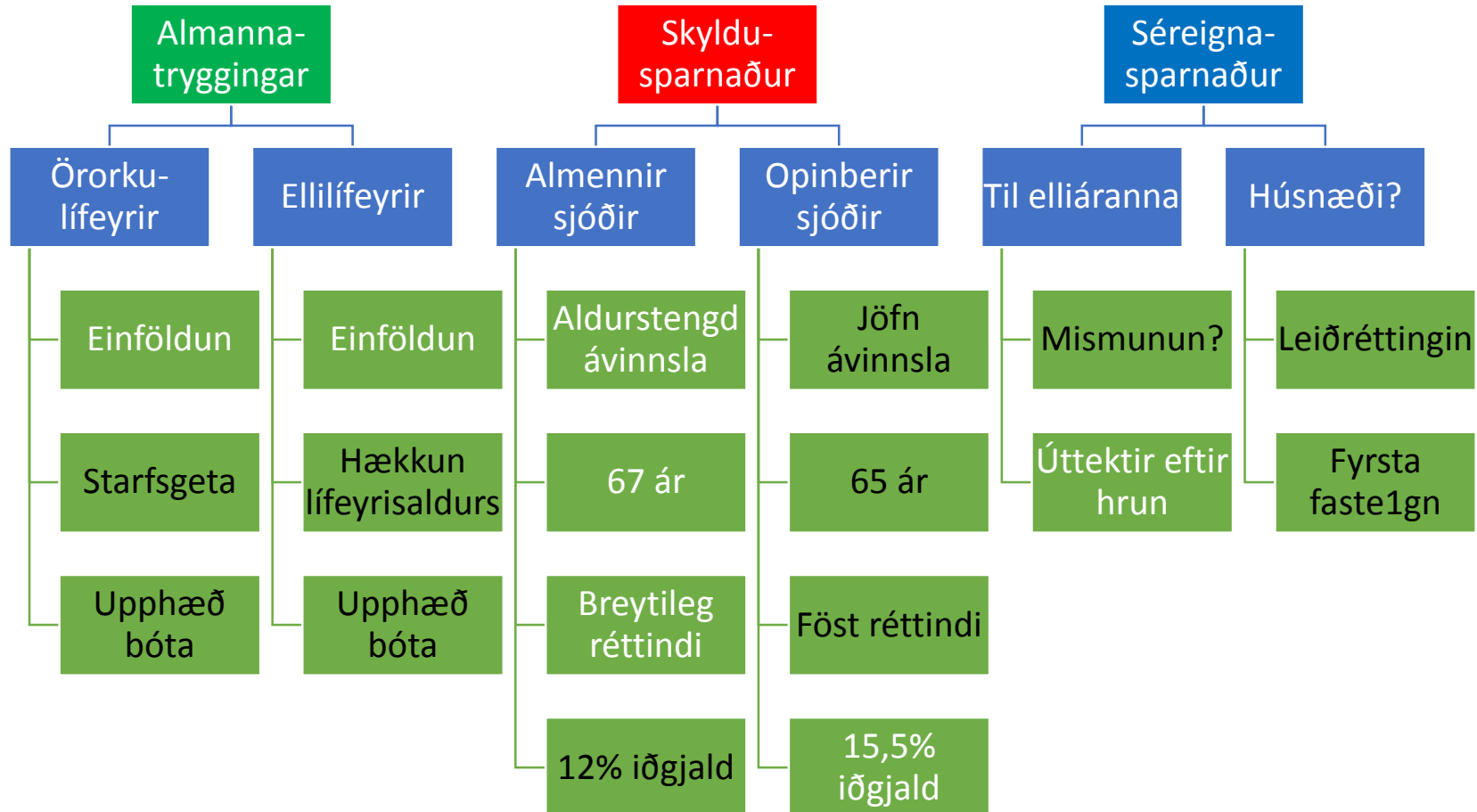

Efnisyfirlit

- Skipan lífeyrismála
- Vinnumarkaður – persónur og leikendur
- Samvinna á vinnumarkaði frá 2009
- Kjarasamningar KÍ

Skipan lífeyrismála

Efnisyfirlit

- Skipan lífeyrismála
- Vinnumarkaður – persónur og leikendur
- Samvinna á vinnumarkaði frá 2009
- Kjarasamningar KÍ

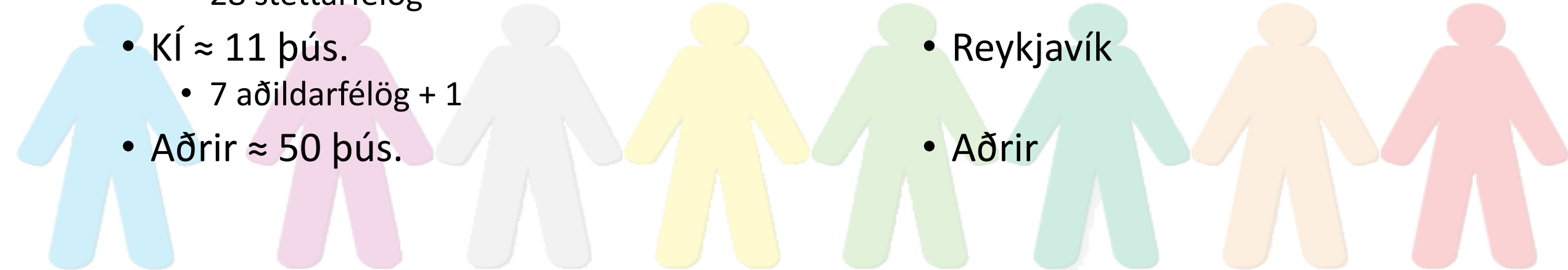
Vinnumarkaður – persónur og leikendur

Launþegar u.þ.b. 200 þús.

- ASÍ ≈ 105 þús.
 - 5 landssambönd, 50 stéttarfélög
- BSRB ≈ 22 þús.
 - 25 stéttarfélög
- BHM ≈ 12 þús.
 - 28 stéttarfélög
- KÍ ≈ 11 þús.
 - 7 aðildarfélög + 1
- Aðrir ≈ 50 þús.

Launagreiðendur

- SA
- Ríkið
- Sveitarfélögin
- Reykjavík
- Aðrir

LAUNÞEGAR U.Þ.B. 200 ÞÚS.

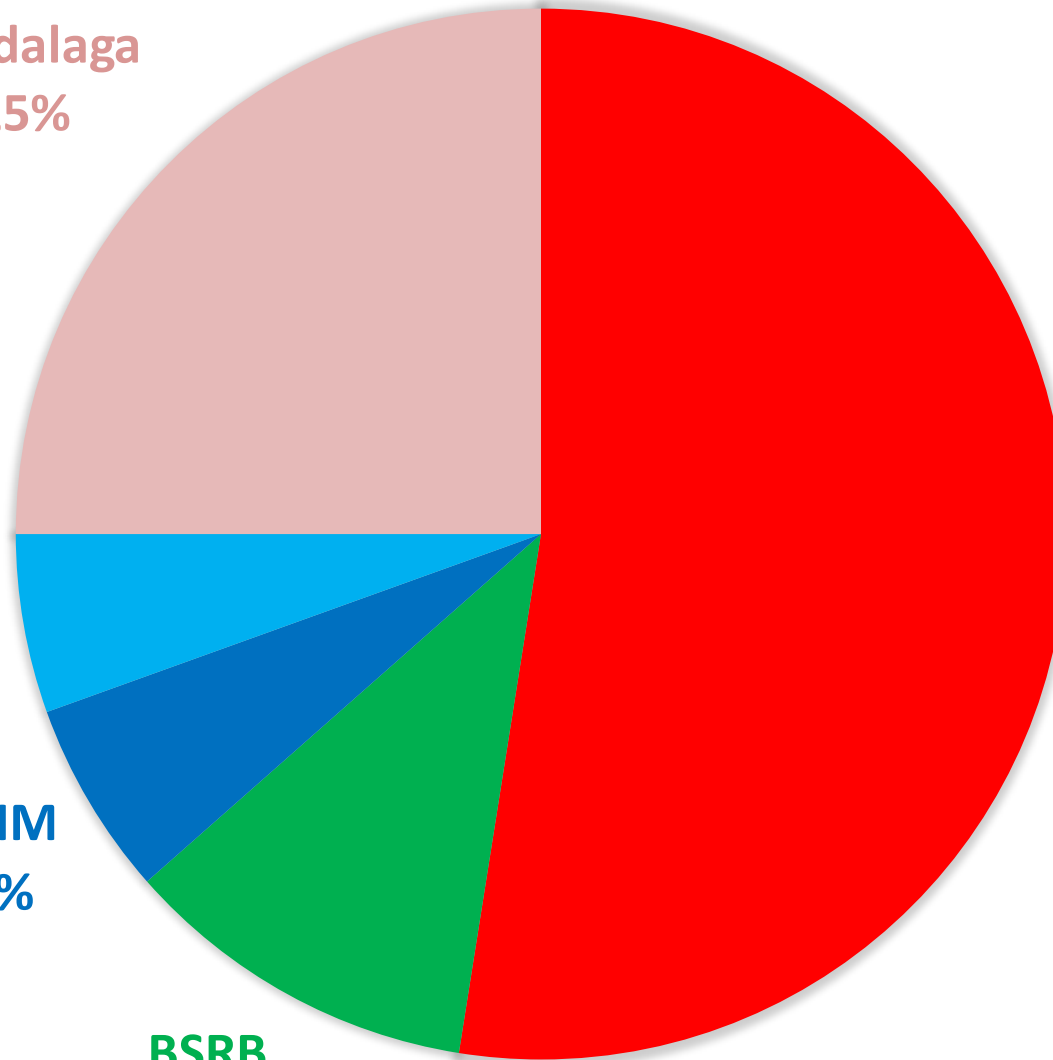
Utan
bandalaga
25%

KÍ
6%

BHM
6%

BSRB
11%

ASÍ
52%

Vinnumarkaður – persónur og leikendur

ASÍ

- Gylfi Arnbjörnsson
- Forseti ASÍ

SA

- Hannes G. Sigurðsson
- Framkvæmdarstjóri SA

BSRB

- Elín Björg Jónsdóttir
- Formaður BSRB

Ríkið

- Gunnar Björnsson
- Formaður SNR

BHM

- Þórunn Sveinbjarnardóttir
- Formaður BHM

Sveitarfélögin

- Inga Rún Ólafsdóttir
- Formaður SNS

KÍ

- Þórður Á. Hjaltested
- Formaður KÍ

Reykjavík

- Atli Atlason
- Formaður samninganefndar Rvk.

Vinnumarkaður – persónur og leikendur

Ríkissáttasemjari

- Bryndís Hlöðversdóttir

ASÍ

- Gylfi Arnbjörnsson
- Forseti ASÍ

SA

- Hannes G. Sigurðsson
- Framkvæmdarstjóri SA

BSRB

- Elín Björg Jónsdóttir
- Formaður BSRB

Ríkið

- Gunnar Björnsson
- Formaður SNR

BHM

- Þórunn Sveinbjarnardóttir
- Formaður BHM

Sveitarfélögin

- Inga Rún Ólafsdóttir
- Formaður SNS

KÍ

- Þórður Á. Hjaltested
- Formaður KÍ

Reykjavík

- Atli Atlason
- Formaður samninganefndar Rvk.

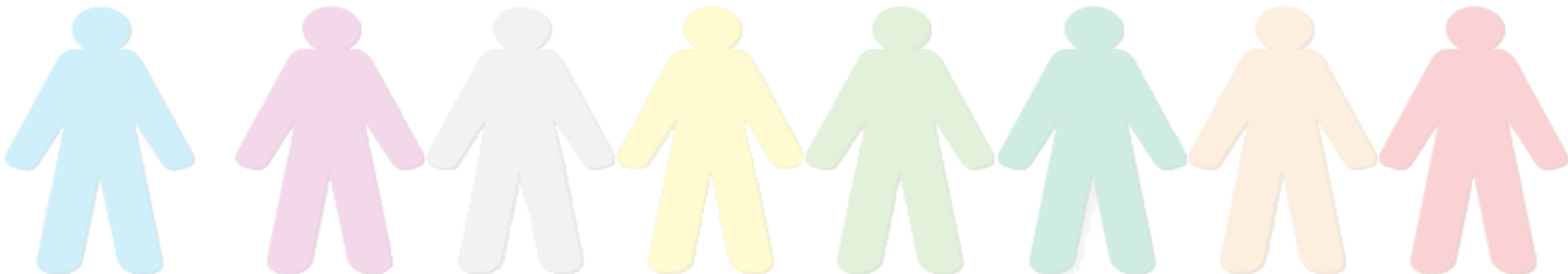
Salek =
Samstarfsnefnd um
launaupplýsingar
og
efnahagsforsendur
kjarasamninga

Efnisyfirlit

- Skipan lífeyrismála
- Vinnumarkaður – persónur og leikendur
- Samvinna á vinnumarkaði frá 2009
- Kjarasamningar KÍ

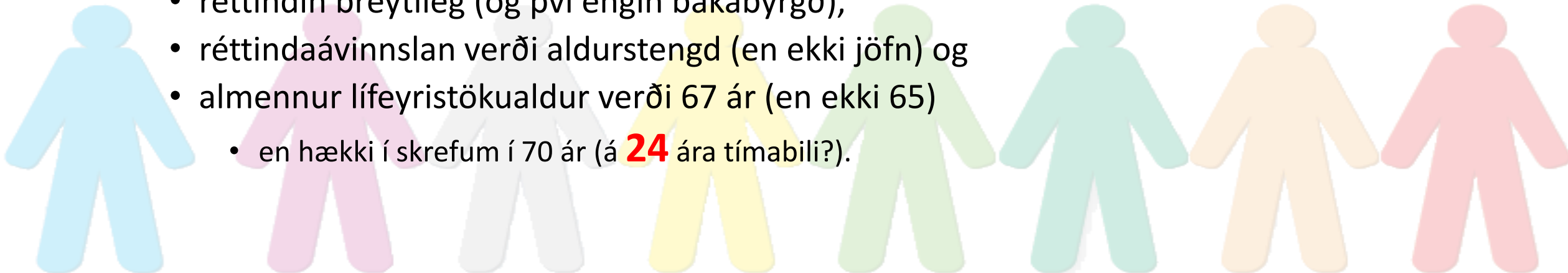
Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

- Stöðugleikasáttmáli 2009
- Salek – stofnað 2013
- Rammisamkomulag 2015
- Nýtt vinnumarkaðslíkan 2019?

Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

- Stöðugleikasáttmáli 2009
- Með [stöðugleikasáttmálanum](#)
 - var opnað á vinnu við að samræma lífeyriskerfi í landinu.
- **Helstu einkenni samræmds lífeyriskerfis** (sbr. [skýrsludrög](#) 2015) verði að
 - byggt verði á sjóðsöfnun (en ekki gegnumstreymi),
 - inngreiðslur verði fastar (15,5%) en
 - réttindin breytileg (og því engin bakábyrgð),
 - réttindaávinnslan verði aldurstengd (en ekki jöfn) og
 - almennur lífeyristökualdur verði 67 ár (en ekki 65)
 - en hækki í skrefum í 70 ár (á **24** ára tímabili?).

Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

- Salek – stofnað 2013

Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

- Rammksamkomulag 2015

1. Þjóðhagsráð

2. Launastefna til ársloka 2018

- Nón. 2013 = 100 ; Árslok 2018 = 132

- M.a. gert ráð fyrir því að launaskriðstrygging taki ekki gildi fyrr en samkomulag um jöfnun lífeyrisréttinda á opinberum og almennum vinnumarkaði liggi fyrir.

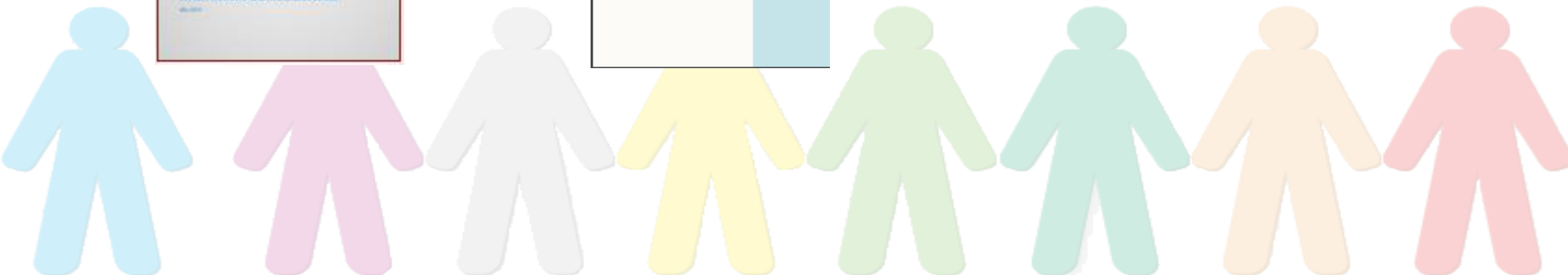
3. Nýtt vinnumarkaðslíkan að norrænni fyrirmynd

4. Kröfur til stjórnvalda

Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

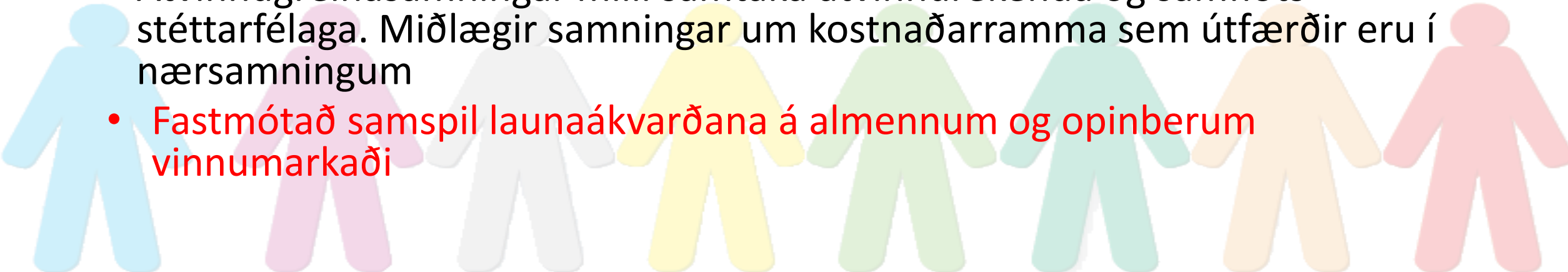
- Nýtt vinnumarkaðslíkan 2019?

Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

- Nýtt vinnumarkaðslíkan 2019 - útlínur?
- **Agaður undirbúningur kjarasamninga**
- Svigrúm fyrir launabreytingar ræðst af samkeppnishæfni og sjálfbærni greina í alþjóðlegri samkeppni
- **Kjarasamningalota hefst með samningum á almenna markaðinum (ekki síst útflutningsstarfsemi). Þaðan kemur „merkið“**
- Atvinnugreinasamningar milli samtaka atvinnurekenda og samflots stéttarféлага. Miðlægir samningar um kostnaðarramma sem útfærðir eru í nærsamningum
- **Fastmótað samspil launaákvæðana á almennum og opinberum vinnumarkaði**

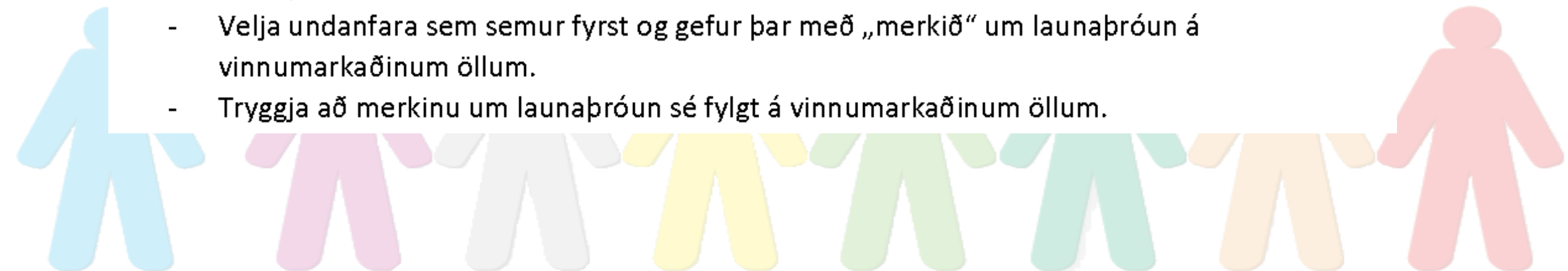
Samvinna á vinnumarkaði frá 2009

• Nýtt vinnumarkaðslíkan 2019 - verkefni?

Til að tryggja að laun hækki á hraða, sem er sjálfbær, væri gagnlegt fyrir Íslendinga að taka upp samningalíkan að norrænni fyrirmynd (e. wage leadership model) í líkingu við hið norska „frontfags“-líkan. Til að koma á fót nýju samningalíkani hér á landi þarf að uppfylla þrjú skilyrði:

- Tryggja sameiginlegan skilning aðila vinnumarkaðarins á þeim úrlausnarefnum sem við stöndum frammi fyrir á íslenskum vinnumarkaði og nauðsyn þess að tryggja sjálfbæra launaþróun.
- Velja undanfara sem semur fyrst og gefur þar með „merkið“ um launaþróun á vinnumarkaðinum öllum.
- Tryggja að merkinu um launaþróun sé fylgt á vinnumarkaðinum öllum.

Efnisyfirlit

- Skipan lífeyrismála
- Vinnumarkaður – persónur og leikendur
- Samvinna á vinnumarkaði frá 2009
- Kjarasamningar KÍ

Kjarasamningar KÍ

Samningar aðildarfélaga KÍ lausir frá:

FT

1. nóv.
2015

FG

1. júní
2016

FF + FS

1. nóv.
2016

FL

FSL

SÍ

1. apríl
2019